

שגיב | בלזר ושות'
עורכי דין ונוטריון

SAGIV & BELZER

Sagiv | Belzer & Co
Advocates & Notary

ניהול ספרים – ביקורת וכללי התנהגות

נירים 3, ק' 2 אגף ב' תל אביב 6706040
הנחשונים 46 אריאל 4074543
טלפון: 03-777-9500 | פקס: 03-777-9501

נייד: 050-1111152
office@sagivlaw.com
www.sagivlaw.com

Nirim 3, Ent' B 2nd Floor Tel-Aviv 6706040
Hanachshonim 46 Ariel 4074543
Phone: 972-3-7779500 | Fax: 972-3-7779501

מעריך הביקורת – זהות המבקר

נציגי פקיד שומה ממעריך השומה – ביקורת מתואמת / פתע / מיוחדת או שגרתית;

נציגי פקיד שומה ממעריך ניהול ספרים – ביקורת פתע שגרתית;

נציגי תחנות מע"מ – ביקורת מתואמת / פתע / אזרחית או פלילית;

ביקורת ניהול ספרים – כללי התנהגות

1. שמירה על כללי הנהגות מקובלות;
2. הביקורת אינה יכולה להתנהל כאשר אין בעלי סמכות במקום שהם מנהלים, וככל שהבעלים אינו יכול להגיע (במיוחד כאשר מדובר בביקורת שאינה מתואמת), אין לבצעה בשלט רחוק – לא לפרש את אי ההמצאות במקום כסירוב. רק מנהל מוסמך רשאי וצריך לדבר עם המבקרים ולא אף אחד אחר.
3. לפני תחילת ביקורת – יש לבצע הליך זיהוי מסודר ולצלם מסמכים אלה, ולברר את מהות הביקורת – יש לבקש תעודה מזהה של המבקר.
4. חקירת מע"מ / מ"ה (שגרתית / במהלך או לצורך שומה / ניהול ספרים) / מיסוי מקרקעין – השלכות שונות.
5. תוצאות ביקורת - אי ניהול פנקסים או אי רישום תקבול, עריכת תרשומת וקבלת העתק.
6. שיתוף רו"ח בביקורת שוטפת או עו"ד במקרה אחר / השלכות ביקורת במשרד רואה חשבון מבקר.

ביקורת ניהול ספרים – כללי התנהגות

זהות המבקר / מהות הביקורת – מדריך מוקדם להתנהגות המבקר;

כניסה לבית פרטי וקבלת חומר מאמצעים דיגיטאליים ומחשבים –
כלל התנהגות מיוחדים;

השלכות חיפוש ונטילת חומרים מעסק ו/או גוף – פגיעה בפרטיות
ו"פרי העץ המורעל";

זכויות נישום – זכות ההיוועצות / זכות השתיקה – הימנעות
מהפללה / חסיון עו"ד לקוח;

פסילת ספרים - 145ב

145ב(א)(1) – נישום שחייב לנהל ספרים על פי סעיף 130, ולא רשם בהם תקבול - יראו את פנקסיו כבלתי קבילים זולת אם שוכנע פקיד השומה כי הייתה סיבה מספקת לאי הרישום ;

אדם החולק על החלטה שניתנה לפי פסקה זו רשאי לבקש מפקיד השומה, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההחלטה, לחזור ולעייין בה ולשנותה ;

דחה פקיד השומה את הבקשה לשנות את ההחלטה, כולה או חלקה, ניתן לערער על החלטתו כאילו הייתה צו לפי סעיף 152(ב), ובלבד שהמועד להגשת הערעור יהיה 60 ימים מיום מתן החלטתו

פסילת ספרים - 145ב

145ב(2)(א) - נישום שפעמיים או יותר בשנת מס אחת, או בשנים-עשר חדשים רצופים בשתי שנות מס, לא רשם תקבול, מהן פעם אחת לפחות לאחר שהזהירו פקיד השומה בכתב, חזקה שפנקסיו אינם קבילים גם בשתי שנות המס שקדמו לשנה שבה לא רשם פעמיים תקבול או גם בשנת המס שקדמה לשנה הראשונה שבתוך שנים עשר החדשים שבהם לא רשם פעמיים תקבול, זולת אם שוכנע פקיד השומה כי הייתה סיבה מספקת לאי רישום;

145ב(2)(ב) - על החלטת פקיד השומה, ניתן לערער כאילו הייתה צו לפי סעיף 152(ב), ובלבד שהמועד להגשת הערעור יהיה 60 ימים מיום מתן ההחלטה או יחד עם הערעור על השומות שנערכו בעקבות אי רישום התקבולים;

לא קיבל בית המשפט את הערעור לעניין ההחלטה האמורה אך קיבל את הערעור על השומות, במלואו, לגבי קביעת פקיד השומה בשל אי רישום התקבולים, לא תחול חזקת אי הקבילות האמורה לגבי השנים שקדמו לשנה שבה נתגלה אי רישום התקבול.

פסילת ספרים - 145ב

סעיף 145ב

שני תנאים מצטברים :

- לא נרשם תקבול שהייתה קיימת חובה לרשמו על פי הוראות ניהול הספרים.
- פקיד השומה לא שוכנע כי הייתה סיבה מספקת בנסיבות העניין לאי רישומו.

חוזר מ"ה 25/93 - הכלל המנחה, פסילת ספרים בשתי נסיבות :

האחת : קיים חשד שהנישום ניסה להעלים מס ;

השנייה : קיימת אצל הנישום שיטה לקויה של רישום התקבולים.

בדיקה רחבה וכוללת של אי רישום התקבול במסגרת המערך הכללי של עסק הנישום. "הבדיקה לא תבודד את אי רישום התקבול, אלא אי הרישום ייבדק על רקע שאר נתוני העסק. בדיקה כללית מקיפה של הנסיבות הכוללת והספציפיות של אותו נישום.

פסילת ספרים - 145ב

פסק דין ע"א 789/80 פקיד השומה, רחובות נ' צבי שקד, לז(2) 103 (1983) - המבחן לקיומה של "סיבה מספקת" לאי רישום התקבול הוא מבחן אובייקטיבי, והעדר חוסר תום לב יצביע לרוב על העדר "סיבה מספקת" לאי הרישום, אך קיומו של תום לב או היות הנישום רשולן, אינו מצביע בהכרח על קיומה של "סיבה מספקת" לאי הרישום. כמו כן נקבע, כי "אירוע בלתי צפוי וחריג" יכול להיחשב כ"סיבה מספקת" לאי רישום התקבול.

חובת ניהול פנקסים – סעיף 130

סעיף 130(א)(1) לפקודה - "לצורך השומה רשאי המנהל להורות, דרך כלל או לסוג מסוים של נישומים, על ניהול פנקסי חשבונות של הכנסה הנובעת מעסק או ממשלח-יד..."

עמה (מחוזי תל אביב-יפו) 1004/01 אשכנזי אלי נ' פקיד שומה תל אביב יפו 2 (נבו 10.12.2007)

"על הנישום מוטלת החובה להציג את נתוני העסק. על הנישום מוטלת החובה לנהל הספרים על פי הוראות ניהול ספרים. הוראות אלו נועדו ליצור מערכת "סגורה" שבה ניתן לעקוב אחר הכנסות והוצאות תוך הצלבת מידע, בלא צורך בעבודת בלשות מעמיקה ומורכבת".

פסילת ספרים – סטייה מהותית

סעיף 130(ב)

”ניתנו הוראות לפי סעיף קטן (א), רשאי פקיד השומה לסרב לקבל חשבונות שלא על סמך פנקסי חשבונות שנוהלו לפי ההוראות, אם הסטיות מההוראות או הליקויים שנמצאו בפנקסי החשבונות היו מהותיים לעניין קביעת הכנסה אצל נישום, ואצל מוסד - אם היו מהותיים”.

שלושה תנאים מצטברים

א. ניתנו הוראות, ב. יש סטייה או ליקוי, ג. מהותיות לגבי קביעת ההכנסה.

סעיף 3(ד) להוראות ניהול פנקסים: ”נתגלתה סטייה מהוראות אלה, שאינה מהותית לעניין קביעת הכנסתו של הנישום, לא יראו בסטייה זו בלבד אי-קיום הכללים לשיטת ניהול הפנקסים”.

הליכים בפסילת ספרים

סעיף 130

ס"ק (ב) - רשאי פקיד השומה לסרב לקבל חשבונות, אם הסטיות מההוראות או הליקויים שנמצאו בפנקסי החשבונות היו מהותיים לעניין קביעת הכנסה אצל נישום, ואצל מוסד - אם היו מהותיים.

ס"ק (ג) - סירב פקיד השומה לקבל חשבונות או פסל פנקסי חשבונות בשל ליקויים - ישלח לנישום או למוסד הודעה על כך ויפרט בה את נימוקי החלטתו.

ס"ק

הליכים בפסילת ספרים

ס"ק (ד) (1) - על החלטת פקיד השומה בפסילה ניתן לערור לפני הועדה לקבילות פנקסים תוך 30 יום מיום קבלה ההודעה. ס"ק (2) - התקופה מיום הגשת הערר לפי פסקה (1) עד קבלת החלטת הועדה לא תובא בחשבון התקופות האמורות בסעיפים 145 ו-152(ג).

ס"ק (ה) - הוגש ערר כאמור בסעיף קטן (ד) ונדחה, יראו את פנקסי החשבונות כבלתי קבילים לעניין ערעור על השומה. ס"ק (ו) - לא יוצא צו המבוסס על פסילה לפי סעיף 130 לפקודה, לפני ההודעה על פי סעיף זה ולפני שחלף המועד להגשת הערר, ואם הוגש ערר - לפני שניתנה בו החלטת הועדה לקבילות פנקסים.

ס"ק (ז) - הגשת ערר לפי סעיף זה איננה באה במקום השגה על פי סעיף 150. ס"ק (ח) - לא הוגש ערר כאמור בסעיף קטן (ד), ניתן לערער על החלטת פקיד השומה לפי סעיף קטן (ג) לפני בית המשפט המחוזי יחד עם הערעור על פי סעיף 153.

חזקות בספרים בלתי קבילים

(יא) (1) - זולת אם שוכנע פקיד השומה כי הייתה סיבה מספקת למעשה כאמור:

(א) שימוש בחשבונית שהוצאה בלא מכירה או מתן שירות, או שהסכום הנקוב בה אינו משקף את מחיר המכירה או את מחיר מתן השירות – ”חשבונית פיקטיבית”;

(ב) בדוח שהוגש לפי סעיף 131 לא נכללה הכנסה בסכום מהותי;

(ג) בדוח שהוגש לפי סעיף 131 נוכחה הוצאה פרטית, או הוצאה בלא רכישה או קבלת שירות, או שסכום ההוצאה שנוכחה כאמור אינו משקף את מחיר הרכישה או את מחיר קבלת השירות, והכל באופן שהפחית את ההכנסה החייבת או שהגדיל את ההפסד, בסכום מהותי.

(2) רשאי אדם לבקש מפקיד השומה, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההחלטה, לחזור ולעיין בה ולשנותה; דחה – ניתן לערער על החלטתו כאילו הייתה צו לפי סעיף 152(ב), ובלבד שהמועד להגשת הערעור יהיה 60 ימים מיום מתן החלטתו או יחד עם הערעור על השומות שנערכו לאותה שנת מס.

שגיב | בלזר ושות'
עורכי דין ונוטריון

SAGIV & BELZER

Sagiv | Belzer & Co
Advocates & Notary

מיסים והלבנת הון | צווארון לבן | מקרקעין | תאגידיים | מסחרי | חדלות פירעון

נירים 3, ק' 2 אגף ב' תל אביב 6706040
הנחשונים 46 אריאל 4074543
טלפון: 03-777-9500 | פקס: 03-777-9501

Sagiv | Belzer & Co
office@sagivlaw.com
www.sagivlaw.com

Nirim 3, Ent' B 2nd Floor Tel-Aviv 6706040
Hanachshonim 46 Ariel 4074543
Phone: 972-3-7779500 | Fax: 972-3-7779501

אין באמור בצרופות למייל זה, משום חוות דעת משפטית ו/או ייעוץ משפטי או מקצועי ו/או תחליף לאלה. הדברים האמורים בצרופות, נועדו להעשרת ידע בלבד, הם נאמרים באופן כללי ולא מחייב, ויכול שיכללו אי דיוקים או טעויות לא מכוונות. כך, אלה לא נועדו לשימוש לצורך קבלת החלטה ו/או הסקת מסקנה על בסיסן, ואין להסתמך עליהן לצורך האמור, אלא על דרך ייעוץ פרטני, משפטי ו/או מקצועי, במקום, שיינתן על ידי מי שלטובתו שמורות הזכויות לצרופות ולהפצתן, ורק על בסיס עובדות של כל מקרה ומקרה, ולאחר שאושרו בכתב על ידי המשתמש. כל המשתמש באמור בצרופות, שלא בהתאם לאמור לעיל, עושה זאת על דעת עצמו ובאחריותו, ועלול לגרום לעצמו נזק. יובהר, הכותבים משתמשים במובא בצרופות לעדכון לקוחותיהם ו/או עמיתיהם למקצוע ולשם כך בלבד, מבלי להתייחס לעובדות מסויימות של מקרה, אשר יכולות לשנות את ו/או להוסיף על האמור בהן.